

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nicolae Iorga.

Ni l'a dat Dumnezeu, ca să fie apostol al neamului.

Ca odinioară Ioan Înainte Mergătorul, cel mai mare între proroci, și el devine cel mai mare între apostolii neamului.

Ne-a vestit mărirea, trăinicia, mântuirea neamului cu vorba și în scris. A susținut cu vorba și în scris credința în misiunea poporului românesc, și venirea mântuirii, și nu l'a înfricoșat nimica.

A umblat în țerile locuite de români, — de români sub stăpânire streină, — și a propovedit credința în izbânda cauzei drepte.

El cel mai mare între prorocii neamului nostru, a dus pretutindena învățătura cea adevărată.

Și în misiunea aceasta sfântă n'a cunoscut nici piedeci, nici ostenele.

Din tinerețele sale s'a îndeletnicit cu misiunea aceasta înaltă, și a rămas credincios și supus ei.

A lucrat, a muncit cum zice Psalmistul: Din straja dimineții până 'n noapte.

Și a avut toate însușirile prorocilor mari. A lucrat cu entuziasm, a lucrat cu toate puterile, pe toate căile. A fost fanatic în misiunea apostoliei sale. A lucrat cu fulgerul în mână ca Ilie prorocul, cu râvna și cu îndrăsneala lui Ioan Înainte Mergătorul.

Când s'a convins de dreptatea cauzei a vorbit cu îndrăsneală, având înainte vorbele din Caftismă: «Și am grăit pentru Tine înaintea împăraților și nu m'am rușinat».

Prezentarea lui ca proroc fanatiza noroadele, și a devenit idolul tinerimei.

Așa au crescut generațiuni după generațiuni: umblând pe cărările luminate de învățăturile acestui apostol al neamului.

După zile de grele încercări, după zile de suferință, au venit zile de înălțare sufletească.

Și precum oarecând apostoli dela margini, așa în zilele noastre aleșii neamului din toate colțurile locuite de români s'au adunat în București spre a dura trainice temelii casei neamului.

Aleșii neamului s'au pus sub conducerea acestui proroc al neamului, chemându-l la locul de onoare, cel mai înalt loc, cea mai mare cinste ce poate da un neam alesului său — la scaunul de președinte al camerei deputaților. Să garanteze graiul liber, vorbă liberă pentru fiecare ales al neamului.

În primul parlament al poporului român din tot rotogolul pământului locuit de români, în primul parlament român democratic paza cuvântului s'a pus în mâna acestui proroc al neamului, care a adus lumină pe pământul românesc.

Românii s'au arătat recunoscători. Au ridicat la treapta cea mai înaltă, pe ceea ce a ridicat cultura română la treapta cea mai înaltă.

Averea unui om este aceea numai, ce rămâne după el, numele bun, comoara sufletească, din care a cules și în care a pus roada ostenelelor sale.

Averea, comoara domnului Iorga este biblioteca lui, — cărțile lui.

Națiunea recunoscătoare i-a cinstit o casă, unde să-și așeze comoara sa. Cinstea aceasta a neamului s'a predat în ziua sfântului Nicolae, onomastica marelui proroc al neamului.

Lucrul acesta s'a făcut cu solemnitatea cuvenită.

Vineri în 6 Decembrie după sânta biserică s'au adunat aleșii neamului, clerul în frunte cu mitropolitul din Iași și cu episcopul Miron din Caransebeș, reuniunea femeilor ortodoxe române din regat, guvernul reprezentat prin ministrul de culte și prin ministrul de agricultură, învățătorul dela sate Mihalache, reprezentanții universităților și ai școlii, dascăl fiind și sărbătoritul, reprezentanții junimei, mai ales reprezentanții junimei, pentru care a umblat și umblă el cu făclia aprinsă, ca să lumineze, și să arete drumul, toți aceștia s'au adunat, spre a sărbători pe acela, care a răsărit din neamul nostru și și-a jertfit o viață întreagă pentru neamul nostru.

Serbarea a avut caracter festiv. Românii adunați în jurul Domnului Iorga Vineri în ziua sfântului Nicolae după obiceiul străbun au felicitat pe Nicolae Iorga la ziua numelui, și i-au făcut cinste o casă, unde să-și așeze comorile — cărțile sale.

Românii adunați în jurul domnului Nicolae Iorga au putut vorbi în numele neamului.

Inimile românilor au fost toate acolo unde s'a sărbătorit Nicolae Iorga, care prin munca sa, prin apostolatul său a curcit inimile tuturor românilor.

Aducem și noi pe calea aceasta prinosul nostru de recunoștință domnului Iorga din prilejul sărbătorii dela București.

În onoarea sfântului Ierarch Nicolae biserica cântă tropariul:

Indreptător credinții, și chip blândețelor, învățătoriu înfrânării te-ai arătat pe Tine turmii tale adevărul lucrurilor.

Pentru aceea ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Părinte Ierarch Nicolae.

Laudele din troparul sfântului se potrivește și la viața și la activitatea domnului Nicolae Iorga.

Pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sărăcia cele bogate. Ai câștigat comoara cea mai bogată, recunoștința unui neam.

Ne asociăm din toată inima la manifestările de stimă, de admirație, de dragoste, de recunoștință, cari se dau ca prinos marelui dascăl al neamului, și i cerem dela Dumnezeu multe zile senine pentru binele și înaintarea neamului.

Sărbătorirea d-lui N. Iorga.

Eri la ora 11 dim. un grup de admiratori ai marelui istoric N. Iorga, l'au sărbătorit împreună cu o parte din oficialitatea vremurilor noi și cu frații din toate ținuturile, alături de studenții universității și de popor. L'au sărbătorit dându-i un cămin, care să fie și cuprinzătorul bibliotecii marelui învățat, bibliotecă de câteva zeci de mii de volume, pe care dl profesor N. Iorga a adunat-o din economia sărăciei sale și pe care a făgăduit eri s'o lase apoi spre folosința tineretului universitar care va urma generației de azi.

Sunt în sală alături de cel sărbătorit: mitropolitul Moldovei, episcopul Miron Cristea, ministrii I. Borcia și I. Mihalache, dna Alexandra Gr. Cantacuzino, vicarul Roman Ciorogariu, profesorii C. Angelescu, R. Ortiz, Miromnescu, Eug. Melik, V. M. Kogălniceanu, protopopul V. Saftu, maestrul C. Nottara, I. Livescu, general S. Leonte, deputații Mill, Ionescu Berbecaru, Cezar Spineanu, N. Racotă, Marin Ilinca, P. Popescu-Răcari, N. O. Popovici-Lupa, C. Spânișteanu, Chiriță, preotul Nicolae Bălan și St. Meș, Stan Morărescu, Stefan Ioan, țărani deputați David Ion Șerpeanu și Toader Crețu, poetul Nichifor Crainic, inginerii Bușilă, Tib. Eremia, Gr. Cipăianu, col. Dimitriu, col. I. Manolescu, Grig. Alexandrescu, I. Măciorniță, P. Suru, căp. Băgulescu, Olărasu, Dr. Voicu Nițescu, o mulțime de studenți și studente și foarte mulți cetățeni.

Mitropolitul Moldovei rostește cuvântarea de preamărire a sărbătoritului, arătând toată munca lui N. Iorga și toată recunoștința ce i-o datorește neamul românesc. I. P. Sa citește apoi adresa omagială a comitetului organizator, prin care i-se dăruiește în vecinică stăpânire căminul și locul de bibliotecă «N. Iorga» din șos. Bonaparte Nr. 8 în valoare globală de 330,000 din care 227,000 costă casa, iar 100,000 lei fond de folosință pentru dările și întreținerea imobilului.

Cuvântarea ministrului Ioan Borcia.

Dl ministru al instrucțiunii publice prof. I. Borcia, spune apoi: Maestre, ori cât am căuta în vocabular, nu putem găsi cuvintele potrivite de mulțămire pentru ziua de azi.

Comitetul de azi ne-a dat prilejul minunat să ne ridicăm sufletește către cel care n'are nevoie de preamărire și sărbătoare. Nimeni n'a

muncit mai mult pentru zilele neamului și ale istoriei, ca N. Iorga.

Il rugăm să ne lumineze și mai departe sufletele noastre adăpate din isvorul cugetului său scilpitor.

Eu nu voiu spune să trăiască, ci să ne trăiască, fiindcă N. Iorga e al nostru al tuturor, al neamului, nu mai e al său. Să trăiască întru mulți ani. (Aplauze).

Cuvântarea episcopului Miron Cristea.

Episcopul Banatului Dr. Miron Cristea rostește apoi aceste cuvinte:

Poporul care nu știe să-și prețuiască și să-și respecte bărbații săi de seamă nu e vrednic să-i aibă! Cunoșc istoria neamului nostru românesc și pot spune că dela Dimitrie Cantemir neamul românesc n'a avut un bărbat mai însemnat ca N. Iorga. Dsa e un fenomen.

Nu este nimic mai de prisos, decât a aduce cuvinte de laudă sărbătoritului de azi, căci nu e colț de țară românească, care să nu-l cunoască și care să nu fi fost străbătut și cercetat de N. Iorga.

Sunt interpretul opiniei mulțimei, cred, când zic că N. Iorga e un uriaș al gândirei românești, al muncii, al cinstei, e un simbol al dragostei către tradițiile naționale românești și către tradițiile bisericii naționale ortodoxe. N. Iorga e expresia geniului românesc.

Așa fiind, mă asociez și eu la manifestația de dragoste de azi către N. Iorga. O fac și în numele Românilor din Ardeal, Banat și părțile ungurene cari au cinstea să-l iubească și să-l cunoască.

N. Iorga să ne rămână, fraților, pildă vie de cinste, de jertfă, de muncă și de iubire de țară. Să ne trăiască! (Aplauze).

Cuvântarea d-nei Alexandrina Gr. Cantacuzino.

În numele societății ortodoxe naționale a femeilor române, aduc omagiul nostru de admirație acelui, care prin virtuțile sale cetățenești, prin cultura sa universală, a cinstit mai mult ca oricare altul numele de român. În țara îmbogățitorilor dânsul a avut mândria de a rămânea sărac și a ajuns la cele mai înalte trepte și la dragățoria fărăi prin el însuși, credincios deapănarea principiilor naționaliste, care a fost călăuză întregii sale vieți.

Pildă între dascăli, răscolitor al sufletelor, dânsul se înalță în adevărata strălucire a oamnelor de bine.

Să trăiască N. Iorga. (Aplauze).

Industriașul Grigore Alexandrescu a ținut o cuvântare omagială, în care relevă sufletul de mare român al sărbătoritului și l'infățișează ca pe «cel mai mare stegar al neamului pentru a ne lumina și a ne descreți mintea».

D. Marin Ionescu, unul din inițiatorii acestei danii, aduce omagiul de recunoștință al marilor și micilor proprietari pentru N. Iorga.

Cuvântarea măestrului C. Nottara.

Maestrul C. Nottara aduce omagiul artiștilor Naționalului «magului» căruia îi urează să se bucure acum, în zilele de răsplata străduințelor sale după succesul dela Iași al piesei sale patriotice «Învieria lui Stefan cel Mare» atât de potrivită pentru zilele acelea de restriste, de grea încercare și suferință, dar de nădejdi și sporitoare de energie; să se bucure acum și de succesul celeilalte piese patriotice a sa care infățișează pe celălalt mare voevod și simbol al înfăptuirii de azi pe «M. hai-Viteazul».

«Să ne trăești, cât mai mult a-și zice «în vecii vecilor», dacă aceasta s'ar putea».

Discursul studentului Al. Rally.

Am venit în numele studenților români să sărbătorim pe profesorul nostru întors dela război. Am plâns mulți alături de dsa când a redeschis cursul său aici la București, după ce a stat strajă neamului, împărțându-i toate durerile și acum bucuriile.

Cuvântul său a răzbit și a trezit conștiința națională în toate unghiurile românismului, începând cu 13 Martie 1906 și ajungând la cele ce vedem azi înfăptuindu-se.

Ne aducem aminte de cuvintele de credință dela Iași. «Și vom fi iarăși ce am fost și mai mult decât atâta!» V'am urmat cuvântul în tranșee, socotindu-vă generalul nostru suprem și azi nu ne socotim demobilizați sufletește, fiindcă începe mobilizarea muncii.

Cuvântul țaranului Șerpeanu.

Țaranul deputat David I. Șerpeanu spune: «Ca o răsplată a muncii dtale neobosite de atâta amar de vreme, primești azi un dar.

Nu știm cât te va mulțumi, dar pe noi Botosenenii al căror «copchil» ești, această răsplată ne umple ochii de lacrimi de mulțumire.

«Să trăești! Dumnezeu să te ție în viață și să-ți mărească puterile!»

Cuvântarea ministrului I Mihalache.

Simt în sufletul meu clipe de înălțare sufletească pe care le-am trăit numai în tranșee, când sub ploaia de foc ceteam «Neamul Românesc» și ne înălțam sufletele.

Cu marea putere a spiritului dv. ați întors pe învățătorii cari călcau pe cărări fermecătoare dar primejdioase către drumurile care au dus la înfăptuirea idealului nostru.

Corpul învățătorilor, în care voiu rămâne, vă consideră ca pe un prometeu al neamului românesc, care din înălțimile științei a smuls focul și prin învățătorii l-a răspândit în popor. El vă mulțumește azi prin mine și vă urează ani mulți! (Apl.)

Protopopul Dr. V. Saftu aduce prinosul de recunoștință al Brașovului, care a dat dlui N. Iorga soția iubită și-i urează viață lungă, voinic și ironic cum l-a ținut Dumnezeu până azi.

D. Stefan Ion aduce omagiul colegilor de liceu al lui N. Iorga, printre cari are norocul să fie.

D. general S. Leonte ridică un imn de slavă și admirație sărbătoritului, amintind toate clipele de jertfă dela Iași ale dlui N. Iorga și lupta lui pentru ridicarea țaranului și pentru luminarea maselor muncitorești dela orașe, cărorora le-a propoveduit cuvântul iubirii aproapelui și al înfrățirii roditoare de muncă.

D. Galan, a vorbit în numele țaranilor covurluieni și dl *Polihroniade* a ținut nota hazlie a sărbătorii.

A răspuns dl *prof. N. Iorga*, care a rostit o înălțătoare cuvântare pe care sperăm să o dăm întreagă pentru a nu-i stirbi nimic din farmecul și măreția ei.

Sărbătoarea s'a sfârșit la ceasul 1 p. m.

«Dacia».

Catedrala din Cluj.

Încă în ședința sinodului arhidiecezan din luna Iulie a. c. s'a luat inițiativa de a se face o biserică catedrală ortodoxă română în Cluj, care e reședința episcopiei celei nouă române de acolo.

Consistorul din Cluj a publicat un circular către clerul și poporul din dieceza aceea în care face apel la simțul creștinesc al credincioșilor noștri și îi îndeamnă să vină în ajutorul bisericii noastre românești spre a putea ridica în Cluj o casă măreață Domnului, unde să putem înălța rugăciuni de laudă, rugăciuni de mulțumită Domnului pentru toate câte a dat nouă.

Luând noi cei din arhidieceză cu plăcere act despre acel pas al consistorului din Cluj, am lansat și noi un apel către poporul credincios din arhidieceză, ca cu râvnă către casa Domnului, toți românii ortodoxi din Ardeal să contribuie cu filerul văduvei din Evanghelie la această măreață întreprindere.

Ne aducem aminte de zilele pline de speranțe din anii primi ai Marelui Andreiu, odinioară baron Șaguna, cum el urmând moșilor și strămoșilor noștri, făcea colecte la toate ocaziunile binevenite, toate spre scopuri publice bisericesti. Acestor colecte avem și noi să mulțumim cele mai multe din fondurile noastre.

Fondul Pantazi, fondul Francisc Iosif, fondul bisericii catedrale în modul acesta și au luat ființă.

Ne aducem aminte cum bărbatul providențial al bisericii noastre, mitropolitul Șaguna în circularele sale totdeauna avea înaintea ochilor săi viitorul, binele neamului, și prin aceasta străbătea la inima credincioșilor săi.

Viitorul neamului era tinerimea dela școală, sau dupăcum cu predicție vorbea fericitul mitropolit Mețianu «mielușei», din care era să se crească turma. Căci zicea acest bun păstor: «Păstorul cel bun păzește, grijește, mielușei».

Fericitul Șaguna zicea: A-și aduna tinerimea în jurul meu — vorba Mântuitorului: lăsați pruncii să vină la mine — a-și aduna în Dumineci și sărbători junimea în jurul meu, dar n'am biserică potrivită.

Cuvintele acestea ale Marelui arhieru, ale marelui păstor Șaguna le poate reedita cu mult succes și păstorul ortodox de azi din Cluj.

Avem în Cluj tinerime, avem slavă Domnului — numărăoasă tinerime, care trebuie crescută în legea Domnului.

Tinerime în școlile elementare, tinerime în școlile civile, tinerime în școlile medii și licee, tinerime — floarea tinerimei — la școlile mai înalte, la universitate.

Tinerimea aceasta ca mâne va forma elita conducătorilor din România Mare, din România ortodoxă. Să nu fie cu supărare, repetăm cuvântul, din România unită-ortodoxă, și tinerimea aceasta nu încapă în bisericuța din Cluj.

Pentru tinerimea aceasta și cea viitoare vom noi o biserică frumoasă, mare, încăpătoare în capitala Ardealului românesc, care este Clujul.

Dorul de a avea o biserică unde să adunăm tinerimea școlară, și unde să facem chemarea cu cuvintele din Octoiul cel bogat: «*Veniți fiilor, ascultați mă pe mine, frica Domnului vă voiu învăța pe voi*».

Vom o biserică frumoasă, împodobită ca biserica lui Solomon din Testamentul vechiu.

În toate zilele la încheierea sfinteii liturgii rostim cu glas înalt în rugăciunea amvonului: «*Plinirea bisericii tale păzește-o, sfințește pe cei ce iubesc podoaba casei tale. Tu pe aceia preamărește-i cu dumnezeiască puterea ta*».

Chemarea misiunea bisericii ortodoxe române e sfântă. Credincioșii vor da daruri și zidurile se vor ridica.

Credincioșii vor aduce podoabe, noi vom pune podoabele în biserică și vom ridica rugăciuni pentru sfințirea celorce iubesc podoaba casei Domnului.

Vom lansa un apel către inimile credincioșilor noștri.

Se zice, că poporul acuma are bani, sunt mulți bani în țară.

Dacă aceasta este adevărat, atunci în scurt timp vom începe cu zidirea bisericii, căci poporul nostru e legat de biserică. Cine dă bisericii sie-și și dă, căci dă pentru mântuirea sufletului.

Din parlament.

Viața parlamentară începe a se înviora și la noi, și a lua manifestări în un spirit până acuma neobicinuit nici chiar în vechiul regat, unde spiritul de partid își permitea multe lucruri neplăcute.

După vorbirea prim-ministrului Alexandru Vaida-Voevod a vorbit fostul prim ministru Ioan Brăteanu, care a justificat politica partidului liberal dela izbucnirea războiului până în zilele noastre.

Guvernul cu pacea dela București a aflat apărător în fostul premier Marghiloman, care a arătat sbaterile Europei atunci, când s'a încheiat pacea dela București spre a se păstra și conserva ceea ce mai era atunci de conservat.

Între vorbitorii următori e de remarcat vorbirea deputatului Octavian Goga, care a arătat insuficiența cu care s'a propoghat cauza română mai ales în timpul din urmă la tractările de pace, și a restabilit adevărul, că războiul acesta nu l-a făcut nici singuratici nici un partid, ci întreg neamul românesc.

În debaterile cari au urmat spiritele s'au agitat în măsură neobicinuită, deputaților ardeleni li s'a aruncat insulta, să aibă de grijă, că nu sunt în Sibiu, ci în România, în vechiul regat, în București.

La insulta aceasta a răspuns ministrul prezident Vaida, care a spus bărbaților de stat din partidul liberal, că noi ardelenii nu am mers în casa lor ca oaspeți ci am mers în parlamentul României Mari, care este casa tuturor românilor.

Despre viața din parlament vom continua a aduce amănunte.

Dăm cuvântarea prim-ministrului după ziarele din regat în extras:

Prezentându-se guvernul în fața dv., primul guvern a eșit din parlamentul României mari, simt toată greutatea momentului dar ori cât de apăsătoare ar fi această greutate, ea nu mă copleșește, nu mă poate birui, căci mic de suflet ar trebui să fie un prim-ministru al României întregite care în fața acestei mari și gran-

diioase adunări naționale nu s'ar simți înălțat în toată ființa sa și înfiorat de simțemintele celei mai sfinte mulțumiri. (Aplauze prelungite).

Blocul parlamentar s'a înfăptuit pentru garantarea unui regim democratic-național: în acest scop el se va strădui să promoveze pe calea așezămintelor de stat, dezvoltarea economică, culturală și politică a poporului. Această adunare națională are mandatul de a revizui Constituția vechiului regat în toată întregimea ei, astfel ca noua Constituție să corespundă noii stări de fapt (aplauze). În afară de aceasta, va mai rezolva următoarele chestiuni:

Chestiunea externă.

În ceea ce privește chestia externă, blocul este hotărât să susțină un guvern care să cimenteze și să adâncească relațiile cu puterile aliate și asociate, atât în privința raporturilor politico-economice, cât și în privința situației actuale, ținându-se socoteală în negocierile ce se vor purta atât de interesele superioare ale țării și de demnitatea națională cât și de interesele principalelor puteri aliate și asociate. (Aplauze).

Reforma electorală.

Va avea un caracter larg democratic, pe baza votului obștesc, egal, direct și secret, cu reprezentarea proporțională. (Aplauze).

Pământul țăranilor.

Parlamentul va înfăptui reforma agrară. Pământul va trebui să ajungă în mâna celor care-l cultivă. (Aplauze prelungite).

În acest scop se va înscrie în Constituție principiul exproprierii pentru cauză de utilitate socială și de stat; explicarea exproprierii în vederea împroprietării sâtenilor se va face imediat și pe temeiul unor legi speciale, potrivit cu nevoile sâtenilor, alcătuiindu-se cărțile funciare și catastro. La revizuirea decretelor lege privitoare la reforma agrară nu se vor putea face schimbări în desavantajul țăranimei, nici în ceea ce privește întinderea exproprierii, nici în ceea ce privește prețul. (Aplauze prelungite).

Se vor crea izlazuri comunale în fiecare sat.

Pentru întărirea gospodăriilor țărănești se vor face reale înlesniri obștilor, cooperativelor de producție, aprovizionare și desfacerea în comun, băncilor populare, și se va organiza federalizarea lor pe temelii puternice și autonome, menținându-se controlul legal. (Aplauze).

Ministrul domeniilor, ori de acum înainte al agriculturii, va avea datoria să procedeze cât de curând la alcătuirea acelor comisii de studii, cari trebuie să facă lucrările pregătitoare, pentru elaborarea definitivă a reformei, iar până atunci să ia toate dispozițiile necesare pentru ca părțile acelea ale legii care sunt deja executate pe baza decretului-lege, să fie în adevăr observate în așa măsură și în așa chip, încât țăranimea să fie mai cu seamă prin împroprietărea individuală satisfăcută pe deplin. (Aplauze prelungite).

Reforma în administrație.

Descentralizarea administrativă și organizarea autonomă a comunei, plăsei și județului. Punerea în concordanță a siguranței generale a statului cu descentralizarea administrativă. Desființarea jandarmeriei ca organ de poliție sătească (aplauze) și reducerea ei la o poliție de Stat, la dispoziția organelor administrative și judiciare (Aplauze).

Organizarea unui corp de funcționari de meserie, pe temeiul unui statut general, care să statornicească norme generale pentru alegerea, numirea, stabilirea și înaintarea tuturor funcționarilor publici și să asigure deplin traiu printr'un salariu potrivit, ca să li se ceară să muncească fără preget și să aplice legile fără părtinire. (Aplauze).

Refacerea economică.

1. Unificarea poliției și acțiunii statului pentru refacerea economică.

2. Organizarea procurării de materii prime, materiale, mașini și unelte, etc., necesare industriei și agriculturii.

3. Afectarea în special a disponibilului de valută dobândită de către stat, în scopul aprovizionării din străinătate cu materii prime, materiale, mașini și unelte necesare refacerii industriei și a agriculturii.

4. Conlucrarea Statului cu organizațiile de breaslă ale industriei și organizațiile cooperative

ale agriculturii, pentru procurarea și reparația mijloacelor necesare sporirii producției și pentru activarea producției potrivit cu necesitățile.

5. Reconstruirea regiunilor distruse de războiu.

6. Constatarea pagubelor de război și achitarea cu precădere a despăgubirilor de război ale acestora.

7. Reorganizarea căilor ferate, generalizarea sistemului de exploatare și administrație a atelierelor.

(Va urma)

Circulară.

Se aduce la cunoștința publicului, că în orașul Sibiu nimeni nu poate face rechiziții de camere mobilate pentru ofițeri decât ofițerii sau delegații Comandamentului, care vor purta asupra lor o legitimație că este îndreptățit de subsemnatul a face această rechiziție. Ori care altul care se va prezenta pentru a face rechizițiune într-o locuință, proprietarul caselor este obligat a se prezenta la Comandamentul Pieței Sibiu pentru a aduce cazul la cunoștința noastră ca să se ia măsuri de darea în judecată a aceluia care abuzează de un drept pe care nu-l are.

Acest ordin intră în vigoare imediat după publicarea lui.

Comandantul Pieței Sibiu:
Maior Boerescu.

Știrile zilei

Din parlament. Desbaterile în parlament asupra programului guvernului s'au încheiat, și acum s'a început și luat în discuție textul răspunsului la Mesagiul regal.

În ședința dela 9 Decembrie a. c. a vorbit președintele Consiliului Dirigent, dl Iuliu Maniu.

În atențiunea preoțimii. Părintelui I. R. din Oraștie și tuturor cari s'au adresat în scris și cu vorba referentului consistorial în afaceri de congruă și de ajutoare, se aduce pe calea aceasta la cunoștință, că asignarea ajutoarelor, și în general a tuturor sumelor de bani pe seama preoțimii, prin ordin dela Onor. Consiliu Dirigent este dată în mâna protopresbiterilor. Ei au datoria să controleze: ce compete fiecărui preot ca ajutor familiar, ca ajutor de vestminte, ca ajutor extraordinar de scumpete, ca congruă, ca cuncuenal, el asignează acele sume prin vidimarea cuitanței, și el are răspunderea morală și materială pentru sumele asiguate. Cassa consistorială are să solvească numai cuitanțele vidimate de către respectivul protopresbiter. Norma aceasta au s'o respecte și preoții și cassa consistorială.

Aviz! Toți P. T. Domni, Doamne și Domnișoare, de legea ortodoxă, de curând domiciliați în Sibiu pe teritoriul parohiei gr. ortodoxe Sibiu-cetate, sunt rugați a se anunța oficiului parohial (Strada Măcelarilor Nr. 21 etaj) pentru a fi încadrați în lista parohienilor, și a le putea sfînti locuința în Ajunul Botezului Domnului din 5 Ianuarie v. Oficiul parohial.

Bisericești. Publicăm la alt lor avizul oficiului parohial din Sibiu-cetate, care privește pe toți românii ortodoksi veniți cu locuința aici la Sibiu.

În înțelesul legilor noastre bisericești românii ortodoksi veniți cu locuința la Sibiu, trebuie să se anunțe oficiilor parohiale, spre a-i înregistra în evidențele parohiale. Cei cari locuiesc în oraș se vor anunța la oficiul parohial din oraș, cei cari locuiesc în suburbiul Iosefin se vor anunța la oficiul parohial din acel suburbu, cei cari locuiesc în suburbiul de jos în Poarta Turnului, se vor anunța la oficiul parohial dela acea biserică în strada lungă, ca să fie înregistrați în consemnarea parohiei și apoi în lista membrilor sinodului parohial, spre a putea avea și esercia dreptul de a alege și a fi ales în reprezentanța bisericii.

Reprezentatiune teatrală dată de studenții liceului «Gheorghe Lazăr», Sibiu. Un grup de elevi ai liceului «Gheorghe Lazăr» vor reprezenta Vineri 2 Ianuarie 1920 st. n. la ora 7^{1/2}, seara în «Teatrul Orășenesc» din Sibiu piesa poetului ardelean St. O. Iosif «Zorile», dramă în 2 acte. Sunt invitați toți românii cu dragoste pentru manifestațiunile tinerimei studioase. Venitul curat este destinat a pune bază unui fond în folosul studenților dela Liceul «Gheorghe Lazăr».

Aviz. La ordine superioare jocul de cărți pentru persoane militare este absolut și cu desăvârșire oprit.

Pentru persoane civile este oprit jocul de cărți în bani, se admite însă numai jocul fără bani.

Zahăr. Se dă zahăr un chilogram de persoană cu prețul de 14 coroane, Marți în 30 Decembrie și Mercuri în 31 Decembrie și anume pentru cei cari au luat deja un avans la casa de invalizi, la locurile de unde iau făină, ear cei ce au făină la casa de invalizi pe lângă cărtică dela 8—12 înainte de amiază, și dela 3—5 d. a. în ordinea următoare:

Literele A—K Marți înainte de amiază, L—P Marți d. a., R—S Mercuri înainte de amiază, T—Z Mercuri d. a.

Pentru ceice au făină, darea de zahăr se face tot în zilele acelea în sala dela oraș dela 8—12 ore, de persoană 1 kgr. cu prețul de 17 cor. în ordinea următoare: cei anunțați că au făină Marți, ceialalți Mercuri dela 8—1.

Ceice n'au luat asiguate pentru zahăr din orice motive înainte de anul nou, le pot ridica Vineri în 2 Ianuarie 1920 dela orele 8—12 la oficiul de alimente. După acest termen nu se vor mai extrada nici asiguate, nici țidule de zahăr. Zahărul promis trebuie luat până Sâmbătă seara cel mult dela locul destinat, deoarece asiguate mai târziu nu se rescumpără, și zahărul rămas va fi întrebuițat în altă parte.

Interesele de 4% ca premiu pe timpul din 1 Ianuarie până în 31 Decembrie 1919 pe sama servitoarelor credincioase, sirguincioase și economice după capitalul de 4200 cor. instituit de Cassa de păstrare de aici vin a se împărți acum în suma de 168 cor.

La acest premiu pot aspira servitoare de aici din Sibiu, cari au stat în unul și acelaș loc cel puțin 5 ani neîntrerupt, și pot dovedi și economisări.

R-flectantele vor aduce testimoniu de conduită dela gazda lor. pe testimoniu vor pune marcă (timbru) de 50 fil., vor prezenta cartea de servitoare dovedind economiile ce au făcut. Toate acestea le vor face până la 5 Ian. 1920.

Economisările se vor documenta cu acte dela institutele de bani.

Magistratul.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25

(Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orce chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orce chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război.

Nr. prot. 564/919

(406) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din Zlagna, protopresbiteratul Agnita se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 600 cor. anual dela comuna bisericească, iar restul conform legii întregire dela stat.

2. Cuartir în edificiul școlii și grădina prescrisă de lege.

3. Fiind învățătorul ales obligat a face servicii și de cantor, pe lângă salariul învățătoresc va beneficia de remunerația și venitele cantonale uzitate până acum.

Cererile de concurs cu documentele necesare să se astearnă oficiului protopresbiterat din Agnita în termenul susindicat.

Agnita, la 7 Decembrie 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 402

2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu dreptul de succesiune în parohia de cl. a III-a Felmer în protopresbiteratul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele din coala B. ce încurg dela parohie.

Concurenții înainte de expirarea termenului de concurs, sunt îndatorați a se prezenta poporului în parohie și la biserică cântând și eventual celebrând spre a face cunoștință cu acesta, iar cererea de concurs împreună cu documentele necesare, să le înainteze în termenul prescript oficiului protopopesc gr.-or. al Cohalmului.

Din ședința comitetului bisericesc gr.-or. din Felmer, ținută la 17/30 Noembrie 1919.

Ieronim Buzea, cond. ofic. protop. preș.
Ioan Buzete notar com. bis.

Am văzut:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Cohalmului Ștena, în 7 Decembrie 1919.

Ieronim Buzea,
cond. ofic. protopopesc.

Nr. 8522 Bis.

(401) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia gr. or. de clasa II (a doua) Roșia protopresb. Sibiu, în virtutea deciziei consistorial din 29 Octombrie a. c. se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și întregirea dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor din vigoare se vor înainta în termenul deschis oficiului protopresbiterat, iar candidații cu prealabila învoire a protopresbiteratului se vor prezenta în comună la biserică spre a cânta resp. a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Roșia, din ședința comitetului parohial ținută la 7 Decembrie 1919.

Ilie Sărătean, pres. com. parohial.
Nr. 439/1919.

Toma Benchea, notar.
Văzut:

Dr. Ioan Stroie
protopresbiter.

(399) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia din comuna Halchiu, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sunt venitele stabilite în coala B.

Concurenții sunt datori ca în termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice, și, dacă e preot, să slujiască; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari să cer, oficiului protopopesc român ortodox al Brașovului.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 10 Noembrie 1919.

George Praveț,
președinte.

Stefan Garolu,
secretar.

Aprobat: **Dr. Vasile Saftu,**
protopop.

Nr. 380/1919

(400) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Vaca, protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. Dispune de casă parohială și toate supraedificatele.

Rugărilor de concurs dimpreună cu documentele prescise să se trimită în termenul deschis subscrișului, iar concurenții pe lângă observarea restricțiilor din Regulamentul pentru parohi se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Brad, 9/22 Noembrie 1919.

În conțelegere cu comitetul parohial din Vaca.

Pompliu Piso,
protopop.

Nr. 479/1919

(393) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Soporul de câmpie, protopresbiteratul Turda, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunii dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezinte cererile concursuale, instruite în ordine, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat și pe lângă încuviințarea subscrișului se vor putea înfățișa în parohie în vre-o Duminică sau sârbătoare spre a sluji și predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, 28 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Iovian Murășianu,
protopop.

Nr. 411/1919 prot.

389 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului II de învățător la școala noastră confesională din Aciliu, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 460 cor. contribuție dela biserică la salariul fundamental, restul dela stat, 240 cor. banide locuință și 20 cor. relut de grădină.

Alesul, pe lângă instrucția în școala primară, va propune și în școala de repetiție, va conduce Duminică și sârbătoarea elevii la biserică cântând cu ei răspunsurile liturgice și va forma cor cu elevii și cu adulții.

Concurenții își vor înainta petițiile provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc și înainte de alegere se vor prezenta înaintea poporului în biserică spre a face cunoștință și a-și dovedi dexteritatea în cântare.

Aciliu în 20 Octombrie 1919.

Emilian Stoica m. p. **Nicolae German** m. p.
paroh, președinte inv. notar.

Văzut:

Săliște, la 20 Noembrie 1919.

Dr. Dumitru Boreia
cond. ofic. ppsc.

Nr. 692/1919.

(390) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala noastră confesională gr.-or. română din Măgheruș, protopresbiteratul Brașovului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 1200 cor. salariu anual dela comuna bisericească solvit lunar anticipativ. Restul dela stat.

2. Locuință în natură.

3. 1/4 jug. grădină.

4. 3 stângini de lemne.

Învățătorul ales este obligat a forma cor cu tinerimea și a conduce corul în biserică în fiecare Duminică și sârbătoare. Dela candidat să recere să aibă calificație de 4 cl. gimn. și pedagogia în ordine. Vor fi preferiți cei cu cunoștințe muzicale.

Măgheruș, la 20 Noembrie 1919.

Ioachim Lainăr,
notar.

Miron Bucșa,
paroh, președinte.

Brașov, în 8 Decembrie 1919.

Aprobat.

Dr. Nicolae Stînghe,
paroh, cond. ofic. prot.

(380) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de învățător dela școala gr.-or. din Apoldul-de-jos se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariul legal cu adausele recerute solvibil parte dela parohie, parte din ajutor de stat, relut de cvartir și grădină.

Dintre concurenți vor fi preferiți pricepătorii de muzică ca să formeze cor.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze în termenul prescript cererile subsemnatului oficiu protopresbiterat din Mercurea.

Din ședința comitetului parohial, ținută în 7 Decembrie 1919.

Ioan Popa
preot.

Ioan Preda
notar.

Aprobat:

Avr. S. Păcurariu,
protopop.

Nr. 331/1919.

(398) 2—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia gr. or. de cl. III (a treia) Heghig, protopresbiteratul Treiscaunelor, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua. Din emolumentele de sub epitrafir a treia parte se compete cantorului.

Cererile de concurs instruite conform regulamentelor în vigoare să se adreseze oficiului protopresbiterat în Intorsura Buzăului, județul Treiscaune.

Concurenții cu prealabilă încuviințare a administratorului protopresbiterat să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a cânta, predica, eventual a celebra.

Intorsura-Buzeului, 21 Nov. 1919.

Oficiul protopresbiterat ortodox al Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parohial.

George Neagoviciu-Negoescu,
adm. protopresbiterat.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidiecezană din Sibiu.